

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

Ing. R. M.
bytem X,
zastoupená advokátem Mgr. Janem Hraško
se sídlem Revoluční 123/17, Liberec 4,

proti

žalovanému

Ministr obrany
se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6 – Dejvice,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2021, č. j. MO 184815/2021-8694,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2021, č. j. MO 184815/2021-8694, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně byla příslušnicí vojenského útvaru 7924 Liberec, respektive vojenského útvaru 2266 Liberec. Dne 4. 1. 2009, 13. 9. 2011 a 19. 3. 2018 utrpěla služební úrazy. Dne 2. 12. 2020 podala žádost o náhradu škody, která jí v důsledku služebních úrazů vznikla, přičemž požadovala náhradu škody za ztrátu na platu po dobu neschopnosti výkonu služby v období od 22. 6. 2020 do 10. 7. 2020 a od 7. 9. 2020 do 30. 11. 2020, a dále náhradu škody ve výši 22 300 Kč za účelně vynaložené náklady spojené s léčením. Podáním ze dne 22. 12. 2020 žalobkyně podanou žádost rozšířila, a to o nárok na náhradu škody za účelně vynaložené náklady spojené s léčením na klinice MUDr. P. absolvované ve dnech 9. 12. 2020 až 21. 12. 2020 ve výši 13 800 Kč.
2. Rozhodnutím Náčelníka Generálního štábu AČR (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 31. 3. 2021, č. j. MPO 89969/2021-1304, podle § 145 odst. 1 písm. c) zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“, nebo jen „zákon“), ve spojení s § 116 písm. a), e) a g) zákona o vojácích z povolání, bylo žádosti žalobkyně částečně vyhověno a správní orgán prvního stupně jí přiznal:
 - náhradu za ztrátu na služebním platu po dobu neschopnosti výkonu služby ve dnech 22. 6. 2020 až 10. 7. 2020 a 7. 9. 2020 až 30. 11. 2020 ve výši 65 159 Kč před odečtením daně;
 - náhradu škody spočívající v nevyplaceném stabilizační příspěvku v důsledku dočasné neschopnosti k výkonu služby ve dnech 22. 6. 2020 až 10. 7. 2020 a 7. 9. 2020 až 30. 11. 2020 ve výši 9 670 Kč;
 - náhradu za účelně vynaložené náklady spojené s léčením v celkové výši 22 300 Kč, konkrétně za náklady vynaložené na léčebnou pomůcku injekci v Krajské nemocnici Liberec dne 3. 7. 2020 ve výši 2 860 Kč, náklady na léčebně rehabilitační péči ve SPORT PARK CLINIC v srpnu 2020 ve výši 10 250 Kč a VRÚ Slapy nad Vltavou ve dnech 10. 9. 2020 až 29. 10. 2020 ve výši 9 190 Kč.
3. V případě uplatněného nároku na náhradu za vynaložené náklady uhrazené za léčebně rehabilitační péči na klinice Dr. P. ve dnech 9. 12. 2020 až 21. 12. 2020 ve výši 13 800 Kč nebyl uplatněný nárok žalobkyni přiznán s tím, že takto vynaložené náklady nebylo možno považovat za účelně vynaložené ve smyslu § 119 odst. 3 zákona o vojácích z povolání.
4. Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu odvolání, o němž zamítavě rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu z § 119 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, jednalo se o náklady účelně vynaložené v souvislosti s léčbou služebního úrazu.
6. V podané žalobě žalobkyně vysvětlila, že na klinice Dr. P. absolvovala ve dnech 9. 12. 2020 až 21. 12. 2020 operaci - totální endoprotézu - pravého kolenního kloubu, která jí byla doporučena po ambulantním vyšetření v Ústřední vojenské nemocnici Praha. Ze zprávy o ambulantním vyšetření vyplývá, že žalobkyni bylo navrženo, aby operaci absolvovala v Nemocnici na Františku, nebo právě na klinice Dr. P. (dále také jen „klinika“), neboť operaci v Ústřední vojenské nemocnici nebylo možno provést z důvodu pozastavení operativy těchto operačních zákroků s ohledem na probíhající epidemii onemocnění Covid - 19. V Nemocnici na Františku pak bylo možno předmětnou operaci absolvovat teprve v dubnu 2021. Z důvodu uspíšení léčby a zamezení dalšího progresu zdravotních potíží, žalobkyně zvolila právě klinikou Dr. P. Sporné náklady ve výši 13 800 Kč, doložené daňovým dokladem č. 2020004225 ze dne 21. 12. 2020 byly účtovány za poskytnuté nadstandardní služby v průběhu hospitalizace, jejíž úhradu nelze uplatňovat u zdravotní pojišťovny.
7. Jak žalobkyně uvedla, klinika má smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami a zdravotní péče je plně hrazena. Nad rámec této péče jsou poskytovány některé nadstandardní služby, podle ceníku se zejména jedná o vybavení pokoje, samostatné sociální zařízení, volné připojení Wi-Fi internet v prostorách kliniky, širší výběr stravy a ovoce, elektrická polohovací lůžka nebo televizor a lednici. Podle ceníků jsou za tyto nadstandardní služby účtovány příslušné ceny, v případě žalobkyně se konkrétně jednalo o částku 1 150 Kč za den za nadstandardní služby po velkém ortopedickém výkonu. Žalobkyně zdůraznila, že si žádnou nadstandardní službu nad rámec léčebného výkonu neobjednávala. Nemohla si svobodně zvolit, zda přistoupí na podmínky pooperační péče za daných cenových podmínek tohoto zařízení, stejnou péči by poskytlo jiné zdravotní zařízení, aniž by bylo cokoliv nad rámec zdravotních služeb účtováno.
8. Žalobkyně předložila stanovisko MUDr. K. ze dne 25. 1. 2021, v němž se uvádí, že se jedná o obvyklou pooperační péči po takovém náročném zákroku, která je však v ceníku kliniky vedena jako nadstandardní služba, přičemž obdobná péče by byla pravděpodobně žalobkyni poskytnuta i jinde. Podobně se vyjádřil také Prof. B., přednosta ortopedické kliniky ÚVN Praha, v přípise ze dne 5. 3. 2021, podle něhož časná rehabilitace po tomto zákroku je zásadní pro konečný vliv operace.
9. Žalobkyně shrnula, že si služby nadstandardní povahy v průběhu léčby neobjednala a ve své podstatě ani nečerpala. Fakt, že klinika Dr. P. služby pooperační péče účtuje svým pacientům zvlášť, aby si takto vylepšila svou ekonomickou situaci, může působit komplikace při hodnocení účelnosti vynaložených nákladů, jde však z hlediska žalobkyně o náklady účelně vynaložené a nevyhnutelné v dané situaci, neboť jinde nebylo možno zákrok absolvovat.
10. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Žalovaný uvedl, že žalobkyní uváděnému ambulantnímu vyšetření v ÚVN Praha dne 20. 11. 2020 předcházela návštěva žalobkyně MUDr. D. H. v ortopedické ambulanci kliniky Dr. P. dne 18. 11. 2020, při které bylo zároveň určeno datum operace na této klinice na den 10. 12. 2020. Žalobkyně již předem,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

bez ohledu na opatření související s onemocněním Covid - 19, zvolila právě kliniku Dr. P. k provedení ošetření, za podmínek, které toto zdravotnické zařízení netajilo. Na webových stránkách klinika zveřejňuje ceník svých služeb, také základní informaci o operaci a průběhu pooperačního doléčení, a s tím, že léčba probíhá na nadstandardních lůžkách a že průměrná doba hospitalizace po operaci je 12 až 14 dnů. Tyto okolnosti žalobkyně sama dokládá v příloze ke své žádosti.

11. Žalovaný k tomu provedl stručné srovnání zpoplatnění služeb, z něhož vyplývá, že na webových stránkách ÚVN lze zjistit, že nadstandardní pokoje na klinice ortopedie jsou také zpoplatněny, a to ve výši 1 000 Kč či 1 200 Kč a na ortopedii Nemocnice na Františku ve výši 1 000 Kč. Žalovaný uvedl, že nadstandardní služby si žalobkyně objednala a čerpala již tím, že přistoupila na cenové a věcné podmínky operace TEP na klinice Dr. P.
12. Žalovaný dále poukázal na část vyjádření Prof. J. B., přednosty kliniky ortopedie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a ÚVN Praha, který uvedl, že pokud je žalobkyně příslušnicí Armády ČR, nabízel se jako možnost Vojenský rehabilitační ústav Slapy. Sekce vojenského zdravotnictví ministerstva obrany na dotaz Velení armády k otázce účelnosti předmětných nákladů konstatovala, že standardní pooperační péče je hrazena z veřejného zdravotního pojištění, z tohoto důvodu nelze nadstandardní služby v průběhu hospitalizace považovat za účelně vynaložené finanční prostředky v návaznosti na možný nárok náhrady škody na zdraví. Žalovaný shrnul, že sporné náklady nemají potenciál být účelně využity ke zlepšení zdravotního stavu poškozené osoby, hotelové služby při pobytu v nemocnici jsou okolností, která tuto váhu nemá.

III.

Posouzení žaloby

13. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas žalobkyně byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Skutkový stav mezi účastníky zásadně nebyl sporný. Z obsahu správního spisu se podává, že žalobkyně dne 20. 11. 2020 podstoupila ambulantní vyšetření v Ústřední vojenské nemocnici Praha, byly konstatovány přetrvávající obtíže a navržena TEP pravého kolenního kloubu a to konkrétně v Nemocnici na Františku nebo v Pírkově sanatoriu. V uvedené zprávě vystavené MUDr. M. B. je rovněž uvedeno, že pacientka (žalobkyně) si zvolí pracoviště k implantaci TEP.
15. Z propouštěcí zprávy kliniky se podává, že žalobkyni byla operace provedena, žalobkyně k žádosti o náhradu škody v souvislosti s poškozením zdraví předložila fakturu - daňový doklad č. 202 0004225 vystavené klinikou Dr. P. s.r.o. na částku 13 800 Kč dne 4. 1. 2021, přičemž účtováno bylo za pobyt na ortopedii, respektive ortopedii JIP 1 150 Kč za den v období od 9. 12. 2020 do 21. 12. 2020 a podle předložené stvrzenky tato částka byla

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

zaplacená. Součástí doložených podkladů je rovněž ceník kliniky, z něhož vyplývá, že klinika má smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami a zdravotní péče je jimi plně hrazena. Nad rámec této péče jsou poskytovány některé nadstandardní služby, přičemž je zde uvedeno, že nadstandardní služby po velkém ortopedickém výkonu bez rozdílu pojišťovny jsou účtovány částkou 1 150 Kč na den.

16. Součástí spisu je vyjádření MUDr. J. K., Centrum zdravotních služeb Hradec Králové, v němž se uvádí: *„(žalobkyně) nemohla využít služeb vojenského poskytovatele, neboť neakutní operativna na ortopedickém oddělení ÚVN Praha byla od října 2020 zůstavené z důvodu epidemie SARS - Cov2. Dále účastnice řízení dokládá, že prostřednictvím MUDr. K. z Nemocnice na Františku byl možný volný termín až na duben 2021. Dále ortoped MUDr. H. indikoval operaci jako neodkladnou z důvodu jednak obtíží pacientky a také se jednalo o dlouhodobou neschopnost pacientky v činné službě. Prostudoval jsem dále rozsah pooperační péče na klinice Dr. P. v Mladé Boleslavi, jedná se o pooperační rehabilitaci, obvyklou po takovém náročném zákroku. V ceníku je však vedena jako nadstandardní služba. Nejsem sice odborník, ale, domnívám se, že podobná pooperační péče by byla poskytnuta kdekoli v jinde. Vzhledem k obtížím pacientky a dlouhodobé neschopnosti v činné službě, jakož i nemožnosti získat jiným brzký termín, považuje nárok mé pacientky za oprávněný.“*
17. Na žádost správního orgánu prvního stupně Sekce vojenského zdravotnictví Ministerstva obrany ve věci zaslala stanovisko, v němž konstatovala, že standardní pooperační péče je hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Nadstandardní služby v průběhu hospitalizace nelze považovat za účelně vynaložené finanční prostředky v návaznosti na možný nárok náhrady škody na zdraví. V rámci definice nadstandardních služeb je zahrnuta lednice na pokoji, Wi-Fi a podobné benefity, které jsou v privátních zdravotnických zařízeních různě zpoplatněny, ale nejedná se o standardní pooperační lékařskou péči, nýbrž o nadstandardní služby.
18. Ve stanovisku Prof. J. B. z Ústřední vojenské nemocnice Praha je pak uvedeno: *„Časná rehabilitace po totální náhradě kolenního kloubu má zásadní vliv na konečný výsledek operace. Tuto rehabilitaci může poskytnout řada rehabilitačních zařízení. Sanatorium MUDr. P. je nestátní zdravotnické zařízení, které mimo jiné poskytuje rehabilitační péči. Je jedním z možných pracovišť, nikoliv však jedině. Pokud je pacientka příslušnicí AČR, nabízel se jako možnost Vojenský rehabilitační ústav Slapy. P. sanatorium bylo zřejmě její osobní volba. Sanatorium Dr. P. je nestátní zdravotnické zařízení, které si v řadě položek určuje vlastní ceny. Částka 13 800 Kč za 13 dní nevybočuje z obvyklých cen. Záleží však, co vše v ní bylo zahrnuto.“*
19. Žalobkyně v řízení dále doložila nahrávku telefonického rozhovoru s předsedou přezkumné komise MUDr. J. P. ze dne 14. 1. 2021, a nahrávku telefonického hovoru s Nemocnicí na Františku ze dne 5. 3. 2021, z nichž vyplývá, že ortopedická operativna v ÚVN byla v době nouzového stavu z důvodu epidemiologických opatření zakázána a operace žalobkyně naplánovaná v Nemocnici na Františka byla zrušena z důvodu nouzového stavu.
20. Podle § 116 písm. e) zákona o vojácích z povolání *vojákoví, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je stát povinen v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, poskytnout náhradu za účelně vynaložené náklady spojené s léčením.*
21. Městský soud v Praze předně konstatuje, že při výkladu citovaného zákonného ustanovení je třeba postupovat analogicky jako v případě zaměstnance utrpěvšího pracovní úraz. Podmínky pro hrazení nákladů na zdravotní péči v souvislosti s pracovním úrazem se řídí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

22. Městský soud při výkladu citovaného ustanovení zákona o vojácích z povolání vzal v úvahu argumentaci ústavního soudu uvedenou v nálezu I. ÚS 46/12 ze dne 16. 1. 2023, v němž Ústavní soud uvádí: „[z]ákonodárce - jak je zřejmé - se v otázce náhrady škody spočívající v poškození zdraví rozhodl poskytnout zaměstnanci náhradu škody v širším rozsahu, než je tomu ve vztazích podléhajících toliko obecné občanskoprávní úpravě.
23. K náhradě nákladů spojených s léčením doktrína uvádí: „Vynaložené náklady spojené s léčením mohou představovat náklady spojené s přibráním ošetřovatele, náklady na léky nebo rehabilitaci, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, náklady dietního stravování, náklady jízdného a cestovného spojené s cestami k lékaři, náklady cest rodinných příslušníků nebo blízkých osob vzniklé v souvislosti s návštěvami poškozeného zaměstnance hospitalizovaného ve zdravotnickém zařízení, jakož i jiné náklady vynaložené v souvislosti s úkony, které přispívají ke zlepšení nebo úpravě následků pracovního úrazu (nemoci z povolání). Podmínkou vzniku práva na jejich náhradu je, že byly vynaloženy účelně. Tak tomu není např. tehdy, jestliže poškozený zaměstnanec uhradil ze svého náklady spojené s poskytnutím potřebné zdravotní (lázeňské) péče, přestože mu vzniklo právo na jejich úhradu ze zdravotního pojištění.“ (viz DOLEŽÍLEK, Jiří. § 271d Účelně vynaložené náklady spojené s léčením. In: VYSOKAJOVÁ, Margerita, Bohuslav KAHLE, Nataša RANDLOVÁ, Petr HŮRKA, Jiří DOLEŽÍLEK, Dana ROUČKOVÁ, Soňa DOUDOVÁ, Michael KOŠNAR a Vladimír HORNA. Zákoník práce: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2023-3-22]. ASPI_ID KO262_2006CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.).
24. Podmínkou pro úhradu vynaložených nákladů není tedy to, zda jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, ale zda byly vynaloženy účelně.
25. Jelikož zákon o vojácích z povolání neupravuje výslovnou povinnost příslušníka AČR podstoupit léčbu v konkrétním zdravotnickém zařízení, platí i pro žalobkyni právo svobodné volby lékaře, jak výslovně konstatuje Nejvyšší soud ČR v rozsudku ze dne 2. 7. 2003, sp. zn., 21 Cdo 424/2003 v němž uvádí: „[z]aměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, přísluší právo svobodné volby lékaře zásadně ve stejném rozsahu jako ostatním občanům;
26. Žalovaný staví svou zamítavou argumentaci na tom, že nadstandartní služby hospitalizace nelze považovat za účelně vynaložené náklady na léčbu, neboť se jedná o služby spojené čistě se zvýšeným komfortem pacienta po dobu pobytu v nemocnici. Závěr žalovaného nemůže obstát.
27. V provedeném řízení žalobkyně prokázala, že její zdravotní stav vyvolaný úrazem při výkonu služby (ve svém důsledku „pracovním úrazem“) vyžadoval totální endoprotézu pravého kolenního kloubu. Včasné provedení zákroku nepochybně zamezilo zhoršení jejího zdravotního stavu a rozvoji vážnějších následků (jejichž odškodnění by musel být žalobkyni ze strany AČR poskytnuto), jednala tedy v souladu s principem prevence zvýšení škody.
28. Žalobkyni svědčilo právo na svobodnou volbu lékařského zařízení, nicméně v řízení rovněž prokázala, že v důsledku omezení zdravotní péče v souvislosti s epidemií Covid – 19, byla tato možnost volby omezená a neumožňovala vybírat mezi více poskytovateli zdravotních služeb.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

29. Pokud jde o tzv. nadstandartní služby, Městský soud v Praze předesílá, že jejich poskytování není upraveno. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění zajišťuje pojištěnci nárok na zdravotní péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, která je zde definována obecnými znaky (má za cíl zlepšit či zachovat zdravotní stav nebo zmírnit utrpení, musí odpovídat zdravotnímu stavu pojištěnce a účelu, jehož má být dosaženo, je v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy a existují důkazy o její účinnosti). V minulosti Ústavní soud rozhodoval o návrhu skupiny 51 poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, na zrušení ustanovení § 11 odst. 1 písm. f), § 12 písm. n), § 13 odst. 3 až 8, § 16a odst. 1 písm. f), odst. 9 až 11, § 17 odst. 4 ve slovech „a s označením variant zdravotní péče podle § 13“, § 32 odst. 5 a § 44 odst. 5 a odst. 6 ve slovech „uložená podle odstavců 1 až 5“ zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 270/2008 Sb., zákona č. 59/2009 Sb., zákona č. 298/2011 Sb. a zákona č. 369/2011 Sb., doplněném o alternativní návrh na zrušení ustanovení § 11 odst. 1 písm. f), § 12 odst. 1 písm. n), § 13 odst. 3 až 8, § 16a odst. 1 písm. f), odst. 9 až 11, § 17 odst. 4 ve slovech „a s označením variant zdravotní péče podle § 13“, § 32 odst. 5 a § 44 odst. 2 a odst. 3 ve slovech „uložená podle odstavců 1 a 2“ zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 270/2008 Sb., zákona č. 59/2009 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb. a zákona č. 458/2011 Sb., přičemž v nálezu pod sp. zn. Pl. ÚS 36/11 ze dne 20. června 2013, odmítl rozdělení zdravotních služeb na základní a ekonomicky náročnější prováděcím předpisem a tedy dotčená zákonná ustanovení zrušil, avšak v obecné rovině rozdělení zdravotních služeb hrazených z prostředků veřejného zdravotního pojištění na variantu základní, z veřejného pojištění plně hrazenou, a variantu ekonomicky náročnější připustil s tím, že je v souladu s ústavním pořádkem.
30. Zákonná úprava nicméně přijata nebyla a nelze proto učinit jednoznačný závěr, které zdravotní služby jsou nadstandartní. Jediným kritériem pro posouzení nároku žalobkyně tak zůstává účelnost vynaložených nákladů. Požadavek účelnosti sleduje, aby se povinnost k náhradě škody vztahovala jen na ty výdaje, které byly skutečně potřebné ke zlepšení zdravotního stavu poškozené. *„[ú]čelnost vynaložení těchto nákladů však nelze hodnotit mechanicky pouze z hlediska objemu vynaložených prostředků, ale je především třeba akcentovat jejich přínos v rámci procesu odstraňování (zmírňování) následků pracovního úrazu poškozeného zaměstnance.(...) účelně vynaloženými náklady spojenými s léčením mohou být jen ty náklady, které umožní "minimalizaci nebo objektivizaci" nákladů vynakládaných na léčení. Uvedený názor, který v podstatě ztotožňuje účelnost vynaložených nákladů s jistě pochopitelným zájmem zaměstnavatele na jejich co možná nejmenším rozsahu, však opomíjí, že jeho přijetí by znamenalo znevýhodnění zaměstnance postiženého pracovním úrazem nebo nemocí z povolání tím, že by mu byl - v rozporu se zákonem zaručeným právem na svobodnou volbu lékaře - znemožněn stejný (rovný) rozsah poskytování zdravotní péče jako ostatním občanům. (viz rozsudek NS ze dne 2. 7. 2003, sp. zn., 21 Cdo 424/2003). Volněji, nicméně ve stejném duchu, lze odkázat též na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 25 Cdo 3129/2011, v němž Nejvyšší soud posoudil jako důvodný nárok na náhradu nákladů léčení vynaložených na operaci v Rakousku, v němž uvádí: „[n]abídka subjektu, který provedl zdravotnický zákrok, že odstraní po něm nastalé obtíže, nezabavuje pacienta práva na náhradu nákladů léčení účelně vynaložených na obnovení jeho zdraví u jiného lékaře. Jestliže výdaje na operaci v Rakousku představují náklady léčení podle § 449 odst. 1 obč. zák., je možno důvodnost jejich vynaložení poměřovat jejich účelností, aniž by přicházelo do úvahy uvedení do předešlého*

stavu ve smyslu § 442 odst. 2 obč. zák. Nelze přitom přehlédnout ani ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění účinném v době provedení plastické operace, které pacientovi umožňuje volbu lékaře.“

31. Městský soud v Praze s ohledem na uvedené shrnuje, že žalobkyně byla oprávněna zvolit si jakékoli zdravotnické zařízení, pokud jí zvolené zařízení účtuje nadstandardní služby po velkém ortopedickém výkonu ve výši 1 150 Kč a za 12 dnů hospitalizace žalobkyně zaplatila částku 13 800 Kč, pak jediným kritériem pro posouzení účelnosti takto vynaložených nákladů je hledisko jejich přínosu na odstranění následků služebního úrazu na zdraví žalobkyně, či zmírnění těchto následků. Žalobkyně prokázala, že TEP kolene byl doporučen lékařem a jednalo se o nezbytný zákrok.
32. Pokud žalobkyně zvolila léčebné zařízení, které v rámci zdravotní služby účtuje platbu za každý den hospitalizace, jedná se o náklady vynaložené účelně, žalobkyně realizovala své právo na svobodnou volbu lékaře a zároveň šlo o zdravotní zákrok indikovaný zdravotním stavem žalobkyně po služebním úrazu, který směřoval ke zmírnění jeho následků. Skutečnost, že jiná zdravotnická zařízení kvůli epidemiologické situaci nemohla žalobkyni včasný zákrok poskytnout, je pouze podpůrným argumentem, svědčícím ve prospěch žalobkyně; rozhodující zůstává, že žalobkyně nesmí být znevýhodněna oproti jiným pacientům, ve svém právu na svobodnou volbu lékaře, resp. lékařského zařízení.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobkyně zamítnuto, bylo vydáno v rozporu s § 116 písm. e) ve spojení s § 119 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, je proto nezákonné a žaloba byla podána důvodně. Městský soud v Praze proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
34. Na žalovaném nyní bude, aby se znovu zabýval odvoláním žalobkyně proti rozhodnutí Náčelníka Generálního štábu AČR ze dne 31. 3. 2021, č. j. MPO 89969/2021-1304, vzal v úvahu argumentaci žalobkyně a zabýval se podaným odvoláním z hlediska účelnosti vynaložených nákladů nikoli co do jejich výše, ale s ohledem na přínos operace na odstranění či zmírnění následků služebního úrazu na zdraví žalobkyně. Žalovaný je při tom vázán právním názorem vysloveným Městským soudem v Praze v tomto rozsudku (§78 odst. 5 s.ř.s.)
35. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Ve věci úspěšné žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které představují zaplacený soudní poplatek 3 000 Kč, odměnu za právní zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), (dále jen „vyhláška“). Podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky z tarifní hodnoty 50 000 Kč, činí výše odměny 3 100 Kč. Žalobkyni byla přiznána náhrada za dva úkony právní služby a to převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky], písemné podání ve věci (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky) a dále 2 x náhrada paušálních výdajů podle § 13 odst. 4 vyhlášky 300 Kč, celkem tedy 9 800 Kč.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. březen 2023

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.